

ENAKOPRAVNOST

SLOVENIAN-EQUALITY-DAILY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZASTOJAJOČ INTERESE SLOVENSKEGA DELAVSTVA

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK & CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000 SLOVENS IN U. S., CANADA AND SO. AMERICA.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., V PETEK, (FRIDAY) JULY 9th, 1920.

ST. 161 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Published and distributed under permit (No. 728) author. by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, O. By order of the President, A. S. Burlison Postmaster, General.

VELIKA TOVARNIŠKA EKSPLOZIJA V AVTOTVORNICI.

EDEN MRTEV; ŠTIRJE POŠKODOVANI, MED NJIMI JE SLOVENEK.

Eden je bil ubit in štirje možki so bili poškodovani in ranjeni ob eksploziji v peči za lakiranje pri Jordan avtomobilni delavnici na 1070 — 152. vzhodna cesta. Eksplozija se je završila včeraj popoldne. Po eksploziji je izbruhnil ogenj, ki je doprinesel \$100.000 škode.

Mrtev je Walter Oglin, star 26 let. Stanoval je na 2905. vzhodna 92. cesta. Razstrelba je vrgla nanj močna železna vrata, katerega so ga ubila. Ustal je tam, dosegel ga je ogenj; njegovo truplo so potegnili iz pogorišča, vse opaljeno in napol zgorelo.

Poškodovan je Slovenec, Josip Erjavac, doma iz 694. vzhodna 157. cesta. Zadobil rane na rokah, in je obrezan od stekla; potem William Davidson, Feliks Cirribosco in Frank J. Langan. Vsi zadnji trije so zadobili večje in manjše poškodbe.

Oglinovo truplo so našli pod tramovjem, železnimi vezmi in opeko. Izpod pogorišča ga je potegnila požarna obramba, številka 31. Velika železna vrata, ki so služila peči, v kateri je lakiralo, so padla nanj ter ga takoj ubila. Bil je zelo užgan po telesu.

Slovenca Erjavca je razstrelba vrgla skozi okno. Znajdel se je zunaj tovarne. Ni zadobil prevelikih poškodb, le obrezan je od stekla, ki je padalo nanj, kakortudi od stekla, katerega je moral razdrobiti, ko ga je bruhnila razstrelba, toda vseeno ga je vrglo k tlom. Oglin je bil le deset čevljev od peči, ker je moral nositi te nadkolesne peruti v peč, zato je bil pokopan pod razvaline. Langan pravi, da je sam skočil skozi okno. Vsi drugi so bili na nasprotni strani sobe.

Oglin je bil prepeljan v mrtvašnico. Zapušča ženo in enega sinčka in svoje stariše.

WILSON IN ILLINOJSKI SODNIK V NESPORAZUMU.

Chicago, 8. julija. — Sodnik Kennesaw M. Landis je povedal danes v svojem poročilu nekaj, kar ne bo ugajalo predsedniku Wilsonu. Gre se tukaj radi milijonerja Dorsey-a, premožnega posestnika živinčet. Sodnik ga je obsodil v zapor za osem let, toda predsednik Wilson ga je pomilostil v štiriletno ječo.

Stvar pa je sledeča: Dorsey je prodal vsako leto 12.000 glav goveje živine, za katero je dobil \$129.000 na leto. In ta Dorsey je bil obtožen, da je zlorabljal pošto, ko je potom pošete razpošiljal oglaševanje, da je to živinčec holsteinske pasme, in da je pripravil dati tudi certificate o resničnosti njegove trditve. Da je napravil take certificate, je najel nekega starega konjskega zdravnika, da mu jih je podpisoval. To se je zvedelo, prišel je pred sodnika, ki mu je naložil osem let zapora. Sedaj pa je prišel do te sodbe predsednik Wilson, ki jo bo zmanjšal na štiri leta. — Sodnik je dejal: "Najbrže je

škodbe na glavi. Davidson je delal v sobi, kjer lakirajo avtomobile, toda eksplozija mu ni prizadela dosti poškodb, le zagnalo ga je k tlom, ko je nastal ob eksploziji najmočnejši zračni pritisk.

Delavnica je bila popolnoma razdejana, posebno prostori, kjer je stala peč za lakiranje in izdelovanje avtomobilskih nadkolesnih peruti, ki lovijo blato. Stene so bile vsled eksplozije odstranjene, železne vezi so bile skrivljene in opeka je ležala vse križem, pokrivajoča avtomobilске dele. Da bi se ogenj razširil na ostala poslopja, tega se ni dogodilo, ker so prišli na pomoč ognjegasci. Razbito je le steklo na oknih ostalega poslopja.

Edward S. Jordan, predsednik te družbe, se je izjavil sinoči, da škoda presega \$100.000, katere pa se krije z zavarovanino. Da bi se pa škoda natančneje moglo preceniti še sinoči, tega ni bilo mogoče. Jordan je tudi rekel, da bo lakiranje ustavljeno sedaj najmanj za štirinajst dni, da se napravi nove peči.

Razstrelba se je završila ob polpetih včeraj popoldne, ko je bilo zaposlenih v tovarni le sedem oseb. Delalo se je le v sobi, kjer so dovrševali nadkolesne peruti z zadnjo stekleno stekleno barvo. V eni izmed peči se je nabral plin, ne da bi vedeli za to.

Frank J. Langan, naddelavec v tem departamentu je bil štirideset čevljev od peči, ko je bruhnila razstrelba, toda vseeno ga je vrglo k tlom. Oglin je bil le deset čevljev od peči, ker je moral nositi te nadkolesne peruti v peč, zato je bil pokopan pod razvaline. Langan pravi, da je sam skočil skozi okno. Vsi drugi so bili na nasprotni strani sobe.

Oglin je bil prepeljan v mrtvašnico. Zapušča ženo in enega sinčka in svoje stariše.

Dorseyeva pomilostitev na štiri leta že skoro gotova. Zaraditega pa bom na straži, da bom vedel, kako se bo zgodilo."

PROHIBISTIČNA STRANKA PRIDE NA POVRŠJE.

Chicago, 8. julija. — Prohibistična stranka pride najbrže zopet na površje ter postavi svoje kandidata. Tako je naznanil danes predsednik narodnega prohibističnega komiteja. Stranka sama pa bo zborovala 21. julija v Lincoln, Nebraska, kjer se bodo pogovorili, kaj jim je sedaj storiti, ko niti demokrat-ska, niti republikanska stranka ni vzela v svojo platformo prohibicije, in ko je potreba zagovarjati osemnajsti amendment. Ta stranka pač hoče, da bi svojim suhačem dala priliko, da volijo zanjo.

Pogreb R. C. White, ustanovitelja White Sewing Machine Co., ki je umrl še v pondeljek, se vršil včeraj popoldne. White je prišel v Cleveland še leta 1865. Zapušča vdovo in dva otroka.

Združene države priznajo Meksiko.

Washington, 8. julija. — Amerika bo najbrže v najkrajšem času priznala v Mehiki De La Huerta redno vladno, de facto vlado. Toda pod nobenimi okoliščinami ne bo ta južna republika priznana od Združenih držav kot ustavna vlada.

Državni oddelek v Washingtonu je sprejel danes pismo od Julije Carranza, hčere prejšnjega generala Caranza, v katerem se toži generala Obregona, da je kriv smrti prejšnjega meksikanskega predsednika. Toda to ne bo zadrževalo priznanja Huretove redne vlade.

Podtajnik v državnem pododdelku, Norman Davis, ki ob tem času nadomestuje državnega tajnika Colby, se je izjavil, da te pritožbe ne vzbujajo v državnem departamentu nobene posebnega zanimanja. Le to je, da se mora omeniti, da so prišle sploh take tožbe.

Ce se bo baš spoznalo, da se potreba zanimati za te pritožbe, potem se jih predloži komisiji, ki ima v oskrbi ameriške zadeve v meksikanskih mestih. Vedelo se je pač že naprej, da bo potreba pričakovati takih obtožb, ker je bil general Obregon na čelu revolucije, ko je Carranza bežal ven na deželo. Toda Združene države so poučene, da sedanja vlada v Meksiki ni odgovorna za Carranzovo smrt, tako da bo sedaj prišlo priznanje de facto vlade prav kmalu.

UVOZNA PREPOVED ZA RUSIJO DVIGNJENA.

Washington, 8. julija. — Dvignjena uvozne prepovedi za Rusijo se je danes v mero-dajnih krogih htolmačilo kot končni in trajni nastop Wilsonove administracije proti Rusiji toliko časa, kot bodo na krmilu boljševiki.

To novo razmerje med Rusijo in Zedinjenimi državami vsebuje sledeče določbe:

Vsaka prošnja za dovoljenje, ne pošiljate se bo rešilo posebej.

Pošiljate materiala, o katerem se bi sumilo, da se ga bo takoj porabilo v vojne svrhe, je prepovedana.

To novo razmerje ne vsebuje oziroma ne daje nikakega političnega priznanja.

Osebe, ki trgujejo z Rusijo, delajo to na svoj lastni riziko.

Potovanje med Združenimi državami in Rusijo ostane še tudi v bodoče prepovedano.

Tukajšnji uradni krogi so preverjeni, da bo upostavitve tega novega razmerja med Rusijo in Združenimi državami pobilo boljševiški trditve, da jih hoče svet izstradati.

Veste koliko deficita je naredilo mesto Cleveland v zadnjih osmih letih. Nič manj kot \$12.750.000. Zato pa so razpisani višji davki, kakor smo že poročali. Treba je bilo tega povznanja, če ni bilo mesto Cleveland pregloboko "v luknjo." Vsako leto, pričeni z 1913., izvemši leto 1916, je moralo mesto najeti \$500.000, da je pokrilo svoje stroške.

Nemčija priznala rusko-sovjetsko vladno?

Berlin, 8. julija. — Izmenjava vojnih ujetnikov med Nemčijo in Rusijo je v polnem teku.

To je omogočila sklenitev posebnega sporazuma med Nemčijo in sovjetsko vlado, toda tukajšnji sovjetski zastopnik, Wigdor Kopp, zatrjuje, da je Nemčija kot posledica te pogodbe priznala sovjetsko vladno kot defakto vlado Rusije. Upanje sovjetske vlade, da je po pogodbi glede izmenjave ujetnikov hitro sledila pogodba širšega pomena, namreč trgovska, se še ni izpolnilo, in kot kažejo znamenja da tega še tudi precej časa ne bo prišlo.

Nemško zunanje ministrstvo je dalo razumeti, da dvomi nad zmožnostjo Rusije, da izroči naročeno blago, medtem ko je bavarski minister Mueller nedavno tega v parlamentu izjavil, da so ruske obljube pretirane ter da je njen transportni položaj v Rusiji vsaj še za neka časa ne more biti nikak trgovski faktor.

Medtem pa se sovjetski zastopnik Kopp še vedno drži v Berlinu. Faktično deluje popolnoma javno, kajti nemška vlada ga smatra polnomočnim zastopnikom ter ima sedaj svoj urad na Unter den Linden cesti.

Veliko oseb videva v tem možnost, da bo končno Nemčija izkoristila ruske zaklade, ne pa Anglija in kaka druga sila.

Japonska brez prestanka podaja prijateljske izjave z ozirom na Nemčijo in to daje nekaterim misliti, da bo prišlo do sporazuma med Japonsko in Nemčijo na podlagi tega, da prva izkoristi Kitajsko, druga pa Rusijo.

Toda za sedaj kvečjim je to le možnost. Nemčija ni vstanju podvzeti kakršnokoli večjo trgovino z Rusijo. Toda Nemčija je bila v Rusiji vedno močno zastopana, njeni trgovci poznajo Rusijo, njen jezik, navade in ljudstvo.

DEVETI POROTNIK SE LE SPREJET.

Chicago, 8. julija. — Miljo-ner socialist, William Bross Lloyd in devetnajst drugih, ki so bili obdolženi, da so hoteli ovreči zvezno vladno, bodo postavljeni pred porotnike, toda ti še do sedaj niso zbrani. Nabirajo jih počasi, toda devetega so sprejeli še le danes. V dvaindesetih dneh, od kar so pričeli z obravnavo, so šele sestavili dvetretinsko poroto. Kje je še ena tretina?

RUSIJA JE PRIPRAVLJENA TRGOVATI.

Copenhagen, 8. julija. — Ruska ljudska vlada je že pripravljena, da prične takoj z pogajanjmi za takojšnje trgovanje vsem svetom. To bo sklenila na pogodbi, katero je prinesel boljševiški minister od angleške vlade. Ruska delegacija je že zapustila Rusijo ter gre na Angleško, da se pogovori o teh zvezah.

Nesporazum v Spa.

Spa, Belgija, 8. julija. — Nemški in zavezniški vojaški uradniki, ki so se danes posvetovali glede nemškega razoroženja, so sporočili mednarodni konferenci, da jim ni bilo mogoče doseči nikakega sporazuma.

Lloyd George je nato odredil, da se s tozadevnimi razpravami nadaljuje.

Kot se govori, je dr. Gessler, nemški brambni minister predložil nemškemu kancelarju Fehrenbachu svojo resignacijo, katero pa je umaknil, ko je dobil zagotovilo, da bodo Nemci dobili šest mesecev časa za demobilizacijo.

Toda zavezniki so odločeni, da mora Nemčija demobilizirati v teku treh mesecev. Nemška prošnja za 15 mesecev je bila odklonjena.

Zunanji minister Simms je izjavil, da nevarnost pred revolucijo v Nemčiji še vedno ni minula ter da preti tako od radikalcev kot monarhistov, toda da se bo navzlic vsemu temu prizadevalo delovati v soglasju z mirovno pogodbo.

Ko je Lloyd George vprašal, zakaj je en milijon mož v Nemčiji še vedno oboževanih in zakaj se nahaja v deželi dva milijona pušk, je Simons dal Lloyd Georgu jako pošten odgovor, ko ga je opomnil, da je tudi na Irskem veliko število oseb oboževanih navzlic prepovedi angleške vlade.

Berlin, 8. julija. — Nemško časopisje je soglasno mnenja, da je položaj v Spa nad vse kritičen. "Lokal Anzeiger" pravi: "Kancelar Fehrenbach bo imel za sabo ves nemški narod, ako bo odklonil nadaljno pogajanje, katero bi bilo nasprotno nemškemu pojmu narodne časti."

TRIJER UMRLI OD KUGE.

Austin, Tex., 8. julija. — Tukaj so se pojavili zopet slučajni bubočnične kuge. Osem jih je obolelo, izmed katerih so trije že umrli v Beaufort, Tex. Tako se je naznanilo od državnega zdravstvenega uradnika. V Galvestonu so bili trije taki slučajni, in dva sta umrla. Zdravstveni uradnik in direktor je rekel, da je bilo izmed množice pobitih podgan dvajset odstotkov okuženih z bubočnično kugo, kar je pač že veliko število.

ILLINOJSKI PREMOGOROVI SE ZAPIRAJO.

Springfield, Ill., 8. julija. — Poročila, ki so prispela semkaj, pravijo, da je v enajstih krajih, kjer se koplje premog, prenehalo obratovanje. Dnevni težakki so odpovedali delo pod sedanjo lestvico ter zahtevajo povišanje. Poročilo tudi dostavlja (je li resnično), da je predsednik državne premogarske organizacije zagrozil tem štrajkarjem, da jih izključi iz unije, če se ne povrnejo nazaj v službo.

Mr. Tomšič bo napravil razprodajo v njegovi trgovini. Pazite na njegov oglaš v jutrajšnji izdaji. Nizke cene in dobro blago vam bo gotovo ugajalo. Ne zamudite prilike.

Velika bitka v teku na poljsko-ruski fronti.

London, 8. julija. — Ob celi poljski fronti se bje velika bitka, katere izid lahko odloči usodo Poljske in mir po ostali Evropi. Tako se da soditi iz brzovjavk, dosepevših iz Moskve, Varšave in drugih evropskih mest.

Angleški vojni urad gleda na položaj z pesimističnega vidika in vidi vspriča ponovnih uspehov boljševiških armad zelo malo upanja, da bo Poljska iz tega boja izšla zmagovita.

Neka brzovjavka berlinskega brezičnega časnikarskega urada od današnjega dne pravi, da so došla s Poljskega neovrgljiva poročila, ki pravijo, da je poljska fronta od Pripea pa do Karpatov popolnoma razbita.

Poročila tudi pravijo, da so Beli Rusi (Rusini) po več krajih revoltirali proti poljskim oblastem.

Ruska sovjetska armada je zasedla važno mesto Rovno v Volhijinji in razbita poljska armada se je pričela zopet zbirati, da se pripravi za nameravani protinapad.

Brzovjavke iz Varšave pravijo, da se boji nadaljujejo od Podolska do Molodečno in ob celi železniški progi proti do Vilne. Ako bi boljševiki dosegli odločilno zmago, tedaj se izraža bojazen, da bodo obrnili celotno levo poljsko krilo ter ločili Poljsko od Letvinske.

Brezlična brzovjavka, ki je prišla danes iz Moskve, pravi: "Bitka se vrši severno od Staro in Konstanova, kjer so sovjetske čete pognale nazaj Poljake ter zasedle Litičev. Zasedli smo tudi Mogilev in Podolsk. Hudi boji se nadaljujejo na celi krinski fronti."

Iz poročil je razvidno, da se proti-boljševiške sile v Ukrajini nahajajo v zelo opasnem položaju v očigled neprestanega napredovanja ruskih sovjetskih čet.

Tukajšnji uradni krogi pravijo, da so Poljaki nezadostno opremljeni z orožjem ter da nimajo denarja.

Poročila, da je Poljska kaptulirala, se sicer zanikujejo, toda splošno prepričanje je, da je vsaka prilika, da Poljska še kdaj dobi nazaj izgubljeno, odjadrala in da še celo izgublja v boju za svojo lastno rešitev.

Iz poročil iz Sofije bi se dalo sklepati, da se bodo zapletle v vojno še druge dežele, kajti tozadevna poročila javljajo, da se na Besarabijski meji vrši generalna mobilizacija romunske armade proti Rusom.

V Bukarešt je dospela tudi francoska delegacija, da apelira na Romunsko, da po vseh svojih močeh pomaga umikajoči se poljski armadi.

V četrtrek je zvezni sodnik Westenhaver izdal 200 tujezemcem druge državljanske papirje.

Prvi večer je operiral vspenjačo v hotelu Winton J. Bailey, toda nesreča je hotela, da je zadel ob drugi elevator tako nesrečno, da mu je udarec doprinesel smrt.

Čudovita rast Los Angelesa.

Los Angeles, 8. julija. — Kaj je mestu Los Angeles pripomoglo, da se ga nazivlje največje mesto zapadno od St. Louisa? — Odgovor se glasi: Oranže, čudovito lepo podnebje, industrialni razvoj in velikodušne kontribucije v raznih oblikah iz držav Ohio, Illinois, Iowa, New York in drugih krajev.

Pred petinsedemdesetimi leti je bila Los Angeles naselbina Spancev in Indijancev, katere se je osredotočila krog cerkve "Nuestra Senora, Reina de Los Angeles (Naše Gospe, kraljice Los Angelesa). Naselbino so ustanovili menihi od misijonske postaje v San Gabrielu, kateri sedaj preti nevarnost, da se jo bo anektiralo tudi k Los Angelesu.

Ko je Kalifornija postala država v letu 1850., je bil Los Angeles še vedno "Pueblo Nuestra Senora, Reina de Los Angeles", ter je štel 1610 prebivalcev. Iskanje po zlatu, katero je napravilo iz San Franciscu trgovsko mesto, se ni dotaknilo južne Kalifornije.

Leta 1870 je štel mesto 5728 oseb, leta 1890 pa že 50.395. V prihodnjem desetletju se je to število podvojilo in potem pa je prišel največji skok.

Protj koncu devetnajstega stoletja so ljudje šele pričeli spoznavati južnokaliifornijsko podnebje in njegove prednosti za gojenje oranž in potem se je krik o Kaliforniji kar čez noč razširil po celi Ameriki.

Desetletje, ki se je zaključilo s sedanjim ljudskim štetjem, pomeni tudi prvo stopnjo v industrialnem razvoju.

Mesto je začelo anektirati bližje pokrajine, in sedaj se zatrjuje, da je največje na svetu z ozirom na svoj obseg. Na milijone dolarjev se je potrošilo v izpopolnitve San Pedro pristanišča, ki je bil ob svojem pričetku malo več kot majhno kopalnišče, medtem ko sedaj lahko sprejema transatlantiško trgovino.

Tovarne so pričele kar poganjati iz tal, bančni promet se je potrojil.

V letu 1910 je tovarniški kapital znašal \$68.586.000, sedaj pa ga zanesljivi statistiki sodijo na okrog \$600.000.000.

Proučitev prebivalstva izkazuje, da je izmed 575.480 prebivalcev samo 114.991 rojenih v Californiji; iz Illinois je prišlo 39.083, iz Ohio 30.792; iz New Yorka 29.644; Pennsylvanija 21.169 in iz Iowe 21.071. V teh številkah so všteti sami oni, ki so bili v teh državah rojeni in žive sedaj v Los Angelesu.

Celo ocean je pomagal Los Angelesu do sedanje velikosti, kajti 25 njegovih prebivalcev je bilo rojenih na morju.

PRIJETI RADI POŽIGA.

East Liverpool, 8. julija. — Valentin Dolenc je bil prijet od policije v Lisbonu, ker je obdolžen, da je zažgal stajo A. Staniskimu v Brooville, Pa.

"Enakopravnost"

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier ..... 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.

United States ..... 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada ..... 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3c SINGLE COPY 3c

Lastnie in izdala za

Ameriško-Jugoslovska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., V PETEK, (FRIDAY) JULY 9th, 1920.

104

IZOBRAZBA NAŠ PRVI POGOJ.

Včeraj smo vam napisali o glavnih osnutkih iz človeškega življenja in izobrazbe, katera morata danes korakati roka v roki, če se hoče zasledovati gibanje današnjega življa na zemeljski obli. Danes vam hočemo nekoliko pojasniti drugo stran, ki je zasenčena vsled neznanja in omejenosti naših dnevnih in celo-življenjskih napak in vzrokov. Gotovo morate vsi priznati, da smo Slovenci v Ameriki veliko večji tuji napram Amerikancem, kot so drugi narodi. In kje je krivda?

To povpraševanje se sliši čestokrat, toda odgovore na to dobimo, ako pogledamo druge narode. Ti so prišli v Ameriko, toda nekaj let, pomešajo se z angleško-govorečimi tako tesno, da jih drugi priseljenci včasih težko poznajo. In zakaj je njih zveza tesnejša kot naša. — Tu vam lahko navedemo vzroke in napake, ktere smo preje omenjali.

Stopite v ameriške večerne šole, preglejte zapiske in izvestja ameriških akademij, višjih šol in kolegijev, pa boste našli tam učence drugih narodnosti, so Nemci, Francozi, Španci, Meksikanci, Čehi, Poljaki, Rusi in Korejci, a najdete prav malo Slovencev. To je en vzrok, zakaj se ne seznanimo z Amerikanci. Drugi pa izvira iz prvega. Kdor ni šel v šole in kdor ni čital ameriške zgodovine, ustave in postave, o običajih in navadah, o željah in stremljenjih, ta gotovo ni razumil ameriško življenje, ta je bil vedno tujec v Ameriki. In koliko je danes teh Slovencev?

Izobrazba je naš prvi pogoj, da se seznanimo z Amerikanci in ostalimi narodi, in je zopet pogoj, ki nam omogoča do boljšega kruha in blagostanja v družini in javnem življenju. Izobražen človek je nerad suženj, in tudi strah imajo pred njim vsi oni, ki vedo, da je izobražen.

Nam Slovincem se tega do sedaj ni pripovedovalo. Imeli smo ljudi, ki so bili takorekoč direktno proti temu, da bi sploh kdo izmed Slovencev šel v šole. Imeli smo ljudi, ki so vpili po boljših delavskih razmerah in dobrih delavskih voditeljih, toda da bi zapisali par stavkov, da naj gre slovenska mladina v šole, tega niso storili, če baš so bili opozorjeni na to. Šli so še tako daleč, da so vsako pojavljanje takih mladih moči zatirali, ker so se bali za svoje stare in zaprašene stolčke. Zelo pa so ljubili, če so dobili pod svojo komando nevedneže, ki

so se pokorili njih ukazom kot cesarsko kraljevi "gmajnar" na kakšni avstrijski ladji. Oh, saj še danes diši po njih, in kdor ima dober ameriški svoboden nos, ga lahko utakne kamorkoli si zaželi, jih duha še vedno, čebaš se več ne poje "Bog ohrani..."

To je bila velika napaka, ki je bila storjena med nami Slovenci v Ameriki. To je bila tista napaka, iz katere so potem izvirale vse druge, in katere so povzdigovale nevednost naših Slovencev in Slovenk. Koliko jih je bilo med nami, ki so si zaželeli popolnejše izobrazbe, toda ni ga bilo živega krsta, ki bi jim pripomogel ali nasvetoval do tega. Delalo se je najrajše zoper nje. Enim se je posrečilo, da so pregarali skozi šole, toda ko bi jih najbolj potrebovali, so narodu to vrnili, kar jim je narod sam dal takrat, ko so študirali. Kje so ti ljudje? — Danes jih imamo med seboj, toda mrtvi so za nas, ali pa nam delajo ovire, ker rabijo svojo izobrazbo v sebične- nenarodno-slovenske namene.

Kaj nam pomaga, če pišemo vsaki dan o ameriški vladi, o kongresu, o šolah, navadah in običajih, o pisateljih in velikih državnikih, ko ljudstvo ne ve, kaj čita, zakaj je tako in kako bi bilo boljše. Ali bi ne bilo boljše, da so ljudje poučeni o tem, ali pa da saj znajo toliko angleškega jezika, da si lahko sami poiščejo dobrih in primernih knjig, kjer najdejo te razlage in opise.

Zadnje čase se je pričelo med Slovenci nekoliko gibanje. Imeli smo v šolah nekaj Slovencev, pri katerih je bilo zaznamovati precejšen uspeh, ko so drugi zopet "samo študirali". Če mi rečemo, da naj se ljudje izobrazijo, s tem ne mislimo reči: Izobrazite se vsi po enem kopitu. Ne, tega naj se ne tolmači napačno, kajti marsikateri bi si potem mislil, da je šola samo za zabavo. Tudi verjeti ni treba gotovim ljudem, ki postavljajo šole v tako luč, kot bi se tam v šoli kar z ljakom vlivalo v glavo. Človek se lahko izobrazi sam, če ima nekaj let izobrazbe v angleškem jeziku. Če rečemo, idite v šole, si s tem lahko mislimo: Idite v tako šole, kjer se lahko izobražujete, potem pa naj bo ta ali ona šola, ali pa šola vašega lastnega življenja ob prostih urah.

Zelo nespametno je tudi priporočati ljudem samo ene vrste šole, samo eno šolo, katere ime bi se potem kar zalezlo v človeške možgane, in bi se moralo misliti, da Slovence ne more iti nikamor drugam, kakor v tišto šolo. Mi bi svetovali, da naj gre vsakdo tam v šolo, kjer ima boljše pogoje, in kjer si poleg tega lahko ustvarja še svojo eksistenco. Stem mislimo ljudi, ki so že priletni, katerih je več kot pa mladih med Slovenci v Ameriki.

Kmalu bo potreba zopet v šole. Ob tem času vas homo še enkrat spomnil, dali vam bomo tudi nekaj navodil, da boste vedeli: kam se je potreba obrniti. Mi bi radi videli, da gre slovenska mladina v šole. Če nas niso na to opomnili naši prejšnji žurnalisti, opominjamo vas mi, ker nam je pri srcu blagor naše mladine, da ne bo tako prepuščena ameriškim razmeram, kot smo bili do sedaj.

Čudite se, čudite — samo 300 oseb je prišlo vprašati, kje je Ameriška Domovina od "pondeljka". Samo tristo, za božjo voljo — samo tristo jih je, ki ne znajo čitati Ameriške Domovine, ali pa jo ne marajo, če ne bi gotovo videli trikratno novico, ki je govorila, da ne izide A. D. — Samo tristo jih je, ki se še niso toliko "tre-

nirali", da bi razumeli, če se jim enkrat pove, da ne izide list. Hm, to se pravi podajati ogledalo svojim čitateljem, kaj so postali, ko so čitali A. D. — Pri nas pa se jim pove samo enkrat, in so vedeli, da ne bomo tiskali našega lista na dan Ameriške Neodvisnosti. — Yes, samo enkrat, pa so vedeli, da ne delamo ob praznikih. — Mea culpa, — mea maxima culpa...

Kako lepo je biti vedno mlad, da — vedno mlad: enkrat biti srbski škrt, v drugič pa brez nad, ko življa-ga mladi vrag, okrog tiskarskih vrat. — In biti velik "čuk", brez cerkvenih muk —, oh, to je tako lepo, da program značaj za to. Živijo, vse za vero, dom in pa — (oh, ga je že vrag vzel, kralja pa še postavili niso) — pa za čuke.

Amerikanec.

Erwin Carle.

(Nadaljevanje)

Hvala je bila še vedno najbolj uspešni bič za priganjanje k delu. Človek rad sliši, če ga kdo hvali, in ravno tako je z narodom, kateremu neprestano ponavljajo njegov narodnostni ponos. Ponos nečimrnosti, največja samozavest in hrepenenje po uspehih, vse te kakovosti so ustvarile enoten narod.

Pramen luči, ki izhaja od boginje svobode v new-yorskem pristanišču se steza kot združujoč pravce preko cele dežele.

Jaz sem Amerikanec! Jaz sem ponosen na to. — Amerikanka je dežela od Boga... Kdor ima uspeh, ima pravico. — Amerikanec, ki povdarja svoje amerikanstvo in prednosti svoje dežele pri vsaki primerni in neprimerni priliki, ki hvali svojo deželo z nežno naivnostjo ter jo proslavlja kot pek svoje stare zemlje, ni vsled tega še nobena smešna figura. — Treba je ravno nasprotno občudovati njegovo vero, ki prestavlja gore. Ta njegova vera pa je poštena. Posledica je lastnosti značaja, katere je sveži zrak vseh zemlja sporočil svojim prebivalcem. Dežela je mlada. Oče aji stari oče je odtrgal deviškemu pragodu grudo za dom, v katerem se je rodil sin. Zato je bilo treba zaupanja v samega sebe in sicer zaupanja v naravnost nepojmljive mobsegu. Nobenega časa ni imel, da bi kritiziral, tehtal, se pečal s svojimi lastnimi napakami ali ogledoval pezdur v svojem lastnem očesu. Moral je biti močan, moral verovati v samega sebe ter se boriti neprestano z nemožnostjo. — Stari očetje sedanjih Amerikancev so si izmislili naslednje reke: —

Kjer je volja, tam je tudi pot. —

Sedaj je postalo zopet mirno krog mene. Ostati hočeva še nekaj dni pri starem očetu in stari materi. Lou bi najrajše za vedno ostala tukaj pri svojem mrtvem očetu in pri dobri stari mami in starem očetu. Meni pa je tako nemirno pri srcu. Izpoved je neizogibna — in jaz se je bojim.

Stari oče in stara mati sta mi zelo olajšala izpoved. Vse kaže, da sta slutila, kaj je ležalo za menoj. Pozabila sem na pismo, katero sem pisala na predvečer onega nesrečnega prihoda v New York, in to pismo je bilo zadnje življensko znamenje od mene. Ali se je čuditi, da sta slutila, v kakšne roke sem padla? Pričela sta poizvedovati in stric v Ameriki je celo s pomočjo konzula vpriporil povpraševanja, a brez vsakega uspeha. Mene so držali trdno in varno za zidovi one proklete hiše.

Dočim se izprehajala moja draga Lou zunaj v gozdu, se razgrinja vsa moja strašna preteklost še enkrat pred menoj. Izgovoril smo se in vse je pokopano ali bi moralo biti pokopano. Sicer ni bilo nič, kar bi mi morala odpustiti, kajti na meni se je le izpolnilo ono staro prokletstvo.

Grehi očetov... Sedaj pa je vse to tako daleč za menoj in najnovejša izguba mi prikazuje vse v majhni luči. Jaz nimam prave sreče na svetu. Vse mi je odvzeto. Moram misliti na to, kako polna upanja sem bila, ko me je moj moč prošil za roko. Takrat je ležalo še enkrat pred menoj življenje, lepo in upalno. Sedaj pa leži zopet vse zakopano tam pod rušo. Ali sem držala svojo obljubo? Ali sem mu bila dobra, zvesta žena? Ali sem mu bila dober tovariš kot si ga je vedno želel?

Da, to sem bila. Jaz sem izpolnila svojo dolžnost. Občutil ni niti pomankanja ljubezni. Visoko sem ga cenila, kajti bil je eden najboljših. Škoda le, da mu nisem mogla podariti sina, dediča dela njegovega življenja.

Moja slutnja me ni motila in jaz imam sina. On je živ, zdrav — in jaz tega nisem vedela! Zakaj so to stvar prikriji pred menoj?

vero v samega sebe in v svoje delo. —

Razvoj Amerikanca v narod je brez primere v zgodovini človeštva. Njegov postanek in narastek sta naravnost osvetočujoča priprostost. —

Najprej je bil mož in iz moza se je razvil narod.

Jaz sem Amerikanec in sem proketo ponosen na to. —

To so besede, ki so ključ k pravemu značaju Amerikanca. Če hočem Amerikanca boljše razumeti, presoditi in pojmiti, moram imeti te besede ne prestanto v mislih. Moram priti na jasno glade tega, kako močan in odkrit je njegov duh. V bahaštvu Amerikancev tiči najlepši izraz njih življenja in osebnosti. Znano je, da je življenje posameznih ljudi kot življenje narodov v večjem delu sestavljeno iz neprilic, neuspehov, uničenih upanj, izjalovljenih načrtov in vsled tega blagor človeku in narodu, ki kljub vsemu zamore ohraniti ponosno samozavest, tako da izginejo vse neprilike. Ustvarjajoča sila življenja obstaja le v tem, da se ničesar ne zanika in vedno večja postaja v takem slučaju možnost, da se ustvari. Vera je, ki premika gore. —

Amerikancu bi bilo lahko dokazati, da ima njegov ameriški pravce marsikatero krivo mesto in da pade marsikaj v grde globine. V deželi Boga pa soglasja marsikaj, kar bi postalo drugod veliko nesoglasje. —

Neumno bi bilo vsled tega dolžiti Amerikanca bedastosti ali hinavščine. V resnici je Amerikanec povsem priprost človek, ki je zelo naraven. Njegovo mišljenje je priprosto in njegovo postopanje v naprej odločeno po naravnih duševnih procesih, katerih ne razumemo vsled tega, ker so preveč naravni in preveč zdravo-egotistični. —

Za vsakega Amerikanca je bilo jasno v naprej, da bo predsednik Wilson od početka do konca jemal v poštev prevesem ameriške interese, namreč trgovske interese, kajti "business je business in da bodo prišli razni evropski narodi šele v drugi vrsti v poštev. —

Evropski narodi pa so videli v njem drugega Mesijo. — V njegovih štirinajstih točkah so zagledali od Boga poslano ploščo. — To se je zgodilo vsled tega, ker niso evropski narodi poznali Amerikancev. (Nadaljevanje na str. 3.)

Vsa človek mora verovati v samega sebe. Proizvesti mora nekaj. To smatra Amerikanec kot naravno zahtevo. —

Iz tega pojma pa se je razvil narodnostni ponos in s tem tudi zavest celokupnosti naroda. Ameriški narod se je rodil v onem trenutku, ko je bil uveljavljen ameriški ideal za moza. Ameriški narod je postal narod iz samega sebe, iz enostavne interesne skupine enako vzgojenih možkih. Ni postal celokupen narod vsled dejanjskega vojskovanja ali uspehov kakšnega vodilnega ženja. Vsled tega bo Amerikanec stal in padel kot človek in član naroda v trenutku, ko bo izgubil

Izprva se mše veselila tega, da nisem podarila življenja dečku, a v zadnjih letih me je ta misel pogosto žalostila. Čeprav je zelo ljubil svojo hčero, mu je vendar manjkalo sina.

Tam se dviga luna za vršiči smrek ter meče svojo blede, mrzlo luč na ozko posteljo v kotu. V tej postelji sem spala jaz pred dolgimi, dolgimi leti. Kaj se je zganilo tam? Ah, bila je le moja senca.

Jutri hočem stopiti pred staro mater ter zahtevati račun za one dni. Kar se mi je takrat kot otroku odtegnilo, tega se ne sme odreči sedaj meni, odrasli in težko preiskušeni ženski.

Zahtevati hočem pojasnila glede življenja in smrti svojega otroka.

Skozi vsa ta leta se nisem mogla iznebiti mučnega zavesti, da takrat nisem izvedela resnice. Sedaj pa sem dospela do točke, ko mi ni treba ozirati se na nobeno stvar in na nikogar. Še malo časa in velika voda bo zopet ležala med menoj in domovino.

Ne morem spati. Duhovali preteklosti me obkrožajo ter mi ne pustje priti do počitka.

Ali se tudi ti nahajaš v moji bližini, draga mati? In ti, Janko, moj ljubimec in rešitelj?

Če ste zadovoljni z menoj, potem mi dajte znajmenje.

Od daleč, od daleč zveni nekaj iz temine gozda, kot glas z onstran groba.

Ali je padla zvezda z neba?

Spati hočem in sanjati in mogoče bodo prišli v sanjah k meni ljudi, ki se mi nočejo pokazati, dokler bdim.

SEDMO POGAVJE.

Obračun.

V močvirju velemesta

Iz dnevnika slovenske priseljenke.

Spisala L. G.

Ah, stari oče! Kaj pa bi se ti moglo zgoditi? Če bi bil visoki gospod v resnici nezadovoljen, bi prišel enostavno k meni. —

Ne, ne, dete moje. Starih drevov ni mogoče presaditi. Pripelji nama svoje dete, da se ga bova veselila. Le pohiti. —

Torej pojdi z menoj in vzemi deklico, — sem rekla jaz hitro. — Tudi ti mi boš opora v teh težkih dnevih. —

Sel je z menoj in Lou je bila vsa srečna, ko je videla krepkega starega očeta.

Jutri pojdem k baronu. Neki čudni občutek me navdaja. Ali se bo kaj zganilo v njegovem srcu, ko me bo videl? Ali sem kaj podobna svoji materi? Ne vem, ali naj ga sovražim ali ljubim. Ne eno, ne drugo. Zame nima prav nobenega pomena. Če mi bo izpolnil željo, bom zadovoljna.

Čudno: — Moj oče, a vendar ni spojeno s to besedo niti eno nežno "vstavo".

Nesrečna otroška doba, umazana in žalostna mladost — in vendar, kako lepo je imeti očeta! Takega, kot ga je imela moja hčerka in ki je bil sedaj zvet.

Tudi ta korak je storjen. Dosegla sem svoj cilj. Nič nisem vzbudila v njegovem spominu. Le prošila sem, kot unukinja starega gozdarja.

Rekla sem, da sem tukaj, da izpolnim zadnjo željo svojega zamplega moža in da ne poznam nobenega lepšega in boljšega prostora kot je oni v domačem kraju, katerega ne morem nikdar pozabiti.

— Gozdar je imel le enega otroka, eno hčer-

ko? — je vprašal baron z nekoliko nemirnim glasom.

— Le eno hčerko. Bila je moja mati. —

— Vaša mati! — vzkliknil. — Koliko ste pa stari, če smem vprašati? —

— Koliko sem stara? — Že precej stara sem. Rojena sem bila leta 1872.

— Torej tisoč osemsto in devetinsedemdeset, — je ponavljal ter se oprjemal roba naslonjača.

Nato pa so počivale njegove oči nekaj minut motreče na mojem obrazu.

— Vaša želja je izpolnjena. Izberite si najlepši prostor, drag gospa. Ali sme reči "drago dete"? Saj ste vendar unukinja mojega starega zvestega gozdarja!... Pri pogrebu vašega moža se bom dal zastopati.

Podal mi je roko in hvaležno sem pritisnila nanjo svoje ustnice. Neki čuden občutek me je navdajal pri tem. Hotela sem ga sovražiti in sedaj? Ta mož ni bil slab ter je le grešil v svoji mladostni lakomiselnosti. Sedaj pa tudi ni bil srečen. Da, težko teži človeka visoki stan.

"Muho bogatina," imenujejo ljudje zadnjo željo mojega moža.

Moj ubogi, priprosti mož! Ali more biti kak človek še bolj priprost in brez muh? Kako malo je zahteval zase od čolega svojega bogastva! Ali ni povsem naravno, da si je želel tihega, samotnega počivališča po trudapolnem in nemirnem življenju, katero je imel za sčobj?

Sedaj smo ga položili v zemljo. Nobena stvar ga ne bo motila z izjemo skovikanja nočne ptice ali rjovenja jelena v bojnem razpoloženju.

Ptički na drevju mu bodo prepevali svoje uspavanki. Njemu je dobro, za nas pa je trda. Kdor je v stanu zateči se k veri v svoji bolesti, ta je srečen. Oh, jaz v resnici zavidam svoje nedolžno dete, ko moli tako iskreno na grobu svojega dobrega očeta.

Najhitreje in najstalneje.

pošiljanje denarja v staro domovino je potom čeka (draft). TUKAJ JE KAR JE POTREBNO: Mi vam pošljemo ček. To ček pošljete vi naslovljencu in kadar on ček prejme, gre z njim na dotično banko, kjer dvigne denar. Mi izdajamo čeke na vse večje banke v Jugoslaviji. — Pošiljamo denar tudi potomo pošte in brzojavno. — Naša cena je vedno najnižja. Pošiljamo denar na bančne uloge na vse hranilnice v Jugoslaviji in vam dobimo vložilne knjižnice v najkrajšem času. Prodajamo parobrodne listke vseh parobrodskih družb. Našim potnikom preskrbimo vsa potna izkazila brezplačno. Dobimo vam vašo družino iz starega kraja v Ameriko. Izpolnjujemo vse javne notarske posle kot so: pogodbe, in razvrstne druge postavne listine. PRIDITE OSEBNO ALI PIŠITE ZA POJASNILA.

NEMETH STATE BANK
John Nemeth pres.
Glavnica i rezerva preko \$2.000.000.00.
1597 Second Ave.
NEW YORK CITY

VABILO NA

VELIK PIKNIK,

katerega priredi

KRAJEVNA ORGANIZACIJA

JUGOSLOV. REPUB. ZDRUŽENJA

IZ COLLINWOODA

NA KASTELČEVH FARMAH

v nedeljo popoldne, 11. julija.

Pričakuje se, da vidimo zopet enkrat skupaj zbrane vse Slovence in Slovenke, kateri so ob vsaki priliki pokazali svojo narodno zavednost in nam v gmotnem in moralnem oziru vedno priskočili na pomoč ob vsaki priložnosti; vemo, da se zopet vidimo tudi v nedeljo, ker se zavedamo, da velika naloga naše organizacije, katero si je začrtala, še ni končana, temveč se bo šele sedaj poprijela z vso energijo za uresničenje naših ciljev. Vsa od nas dnevno čita, kako kraljevska vlada zatira naš narod v domovini, posebno delavski, zato je naša dolžnost, da našim bratom onkraj oceana stojimo na strani in jim pomagamo.

Piknik bo preskrbljen z vsem potrebnim kakor tudi z dobro godbo.

Zavedni republikanci, v nedeljo vsi na plan! ODBOR.

Starca Matije pravica.

(Dalje)

"O moj ljubi Jezus, ali mi očitajš? Glej, saj ne morem drugače. Ko so te mi pa s silo vzeli!"

Z levico je objel križ in ga nekoliko privzdignil, z desnico je nalahko pobožal obraz Gospodov, kakor bi hotel obrisati z njega kri in žalost. Sklonil se je, da poljubi Križanemu rane, kar ga je kakor nevidna sila vrgla kvišku, in je križ nalahko zaropotal po kamenitih tleh.

"Da bi ga odnesel, Gospoda? Saj ni mogoče!"

Začutil je, kako mu je postalo vroče po vsem telesu, tako se je ustrašil misli, ki mu je švignila skozi glavo, kakor švigne blisk na daljnem obzoru ob mračnem večeru.

Kakor bi ga spekle, je odmaknil obe roki od križa. Dih mu je zastal, a srce mu je bilo, da ga je slišal. Za hip se je ogledal okoli sebe kakor slaboten, zapuščen otrok, ki ga je strah in išče pomoči. A že čez hip je z mračno odločnostjo iztegnil glavo proti zakristiji.

"Vročje, nemirne oči so mu prodirale zid: "Kaj, če pride Miha! Samo pogleda me, pa vidi in ugane moj greh: da sem nameraval Boga ukrastiti!"

A Miha je ropotal s kelihi in kadilnicami.

"Ni slišal. Ničesar ne slutim, čast Bogu! Kako tudi bi? — In sicer, kaj pa hoče? Nimam li pravice? Ko pa sem ga nosil petinpetdeset let!"

Vse telo mu je podrtjevalo kakor vrbe spodaj pri potoku ob naliču zadnjih dni. Roke so se mu tresle, da je križ spet potrkal ob tlak, ko ga je iznova prijel in objel.

"Zdajle bi bila najlepša priložnost. A treba bo previdno in naglo. Miha lahko vsak hip pride — čuj, že zapira omaro. — Ne, moj Gospod Jezus, ne zapustim te, ko sem te nosil vse življenje!"

Še preden se je prav zavedel, je stal, držeč križ v rokah, — močno, z obema rokama. Kakor v bojestnih sanjah, kakor v tresoči vročici je hitel z njim po cerkvi doli proti durim.

Plamen sveče na obehajlni miži je zdrhtel, plašno vzplamtel, kakor da se je začudil in prestrašil, da je upal starec pred svetlim njegovim očesom izvršiti tako drzen rop. Rdeča luč v božjem grobu je poltihu zaprasketala, kakor bi zalujoče zavzdihnila, ko je hitel ropar z Bogom mimo božjega groba. Nežni beli pajčolan, ki je ovijal monštranco na ovenčanem tronu, je nalahko vztrepetal in zaplapolal, kakor da se je vsa blesteča minštranca zganila in stresla, kakor bi hotel Zveličar stopiti iz nje, da zadrži nesrečnega moža.

A begunec ni videl, ni slišal ničesar.

Tedaj je stopil iz zakristije cerkvenik Miha. Zvedavo je pogledal doli po cerkvi, kdo da tako hiti iz nje. Prav tedaj je Miha odprl cerkvena vrata. Zabriscana svetloba, ki je zaplala skozi veliko odprtino, je oblila starca s križem na ramji — kakor pošastna prikazen se je zadel Mihi.

"Kam pa, stric Matija? Kaj pa boste z Bogom!"

Vrata so glasno zaloputnila, po kamenju pred cerkvijo so zazveneli bežeči koraki.

Zdaj je hitel Miha po cerkvi, ne da bi ozrl na božji grob, na Boga v njem. Hitreje je bežal nego poprej ropar.

Ko je prihitel na cesto pred pokopališčem, ki se je vilo kakor venec navzgor kipečih križev okrog in okrog cerkve, je zagledal spodaj na cesti majajočo se postavo. Skoraj povsem se je že izgubljala v noč.

"Kam, za Boga, stric Matija? Pa ste znoreli? Kaj pa boste s križem?"

Nič odgovora. Bežeči starček se je že povsem potopil v temo. Tedaj se je tudi Miha spustil v beg doli po cesti ob globokem prepadu, ki je zijal na desni. "Čof—čof—čof—čof" je čofotalo pod okovanimi čevlji, ki so se mu pri begu pogrezali globoko v zemljo, od dežja vso premočeno in premečano. V prepadu ob cesti je grgralo, šumelo in ječalo vodovje visoko naraslega hudournika.

Glej, že se luč majajoča se temna postava iz gostega pepela prve noči.

"Stojte, Matija! Saj pa niste znoreli!"

Le hitreje, krepkeje se je zagnal stavec v noč. Na ramah se mu je pošastno majal križ in je odkakoval od težkih, trudnih korakih; zakaj ilovnata zemlja se je prijemala čevljev z žilavimi rokami in jih je hotela zadržati. Tako se je boril begunec z dvema sovražnikoma: z neprijazno potjo in s slabostjo starosti. Škrici sukne so plehetali in frfotali okoli njega kakor slabotne, žalostno povešene peruti ranjene ptice, ki se izkuša rešiti z naporom žadajih sil.

"Stojte, stric! Dajte križ nazaj!"

"Ne!" je kriknil stavec. — "Če ga ne nosim jaz, naj ga ne nosi tudi nihče drugi."

Z enim skokom je planil k ograji, ki je varovala cesto pri prepadu. Visoko je dvignil križ, ga zavihtel z vso močjo in ga tresčil v prepad. In z vsem telesom in z vso težo se je naslomil ob ograjo, da ne bi sila silnega zamaha potegnila še njega v globino.

"Ze je stal Miha za njim. Iztegnil je roke, da bi prijel križ, zabilil zločin. A v istem hipu je zahreščalo, zabobnelo — kratek, prestrašen krik je bolestno jeknil v hladno noč.

Miha je odskočil, kakor da je zagledal pred sabo živo smrt.

Vlažna, vsa premočena prst pod ograjo je namreč popustila, se odlučila s skalovja in se zakotalila z ograjo in starcem vred čez čeri in grebene v zevajoči prepad.

Čez hip je tresčilo v globocini z zamolklim jekom v šumeče valove.

Miha si je zakril oči z obema rokama, kakor da se mu je močno zableščalo pred njimi.

"O Jezus, bodi mu milostljiv!"

Nadaljevanje iz 2. strani

Niso jih poznali kljub vsem razpravam o deželi dolarjev, o deželni neizmernih možnostih, o deželi kapitalov, industrij itd.

Amerikanec misli takole: Če hočem kaj doseči, je povsem umevno, da moram v prvi vrsti spoštovati samega sebe. To je čisto jasno. Ker sem Amerikanec, je tudi povsem jasno, da moram gojiti največje spoštovanje do svojega amerikanstva in svoje dežele. Velik norec bi bil, če bi pokazal svomazane prostore v svoji tovarnjim trgovskim prijateljem uni, radi katerih sem se včeraj jezil in ravno tako velik norec bi bil, če bi se jezil nad slabimi razmerami, ki brez dvoma obstajajo v naši deželi. — To je dežela Boga in tako bo ostala zame. — V prvi vrsti sem liko slabšega in v drugi vrsti sem tudi prepričan, da bodo prepričan, da je drugod še v moji sinovi in unuki pometli s temi razmerami. — V sled tega velja sedaj kot preje: — Jaz sem Amerikanec ter sem proklete ponosen na to. — Ta način mišljenja je gotovo neizmerno priprost. — V tem oziru je zelo značilen ameriški pregovor, ki pravi:

— Vsak zase in vrag naj vzame onega, ki bo prišel zadnji. —

— Mi smo sol zemlje, Amerika je največja, najlepša in najboljša dežela. To je plakat, to je trditve. —

Ameriški narod pa ni le trdil, temveč tudi dokazoval, da je s pomočjo samostojne volje, velikega spoznanja ter ljubezni do dela v stanu doseči skoraj človekove stvari. Ameriški narod je dokazal, da je koncem konca le vojna odločilna. —

Če hočete, da bo vaša žena dobra, morate biti dobri tudi sami. Zakaj bi zahtevali od vaše žene več kot morete vi sami premoči.

Dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu, kar je božjega, vam pa ostane to, kar je vaše.

Na neki strehi, ki pokriva hišo, stojelo na St. Clairju, bo v kratkem izgubil dimnik svoje ravnotežje. Človek bi skoraj sodil, da sta dimnik in gospodar enakih misli.

PRIJAZNO NAZNANJAM cenjenim rojakom in rojakinjam v Clevelandu in okolici da sem odprl Meat Market in sicer na 105 ST. CLAIR MARKETU moj prostor je št. 3435 na levo. Odprto je vsak dan izvemši v sredo popoldne. Prodajam vsakovrstno svinjsko meso, sveže in suho, Delam tudi prav okusne kranjske klobase, sveže in suhe, katere imam na razpolago vsaki dan. Pridite in dobili boste katerekoli vrste svinjsko meso. Jaz želim, da tudi Slovenci okusijo, kaj je dobro. Drapevolje vam bom postregel v vašem lastnem jeziku kar najlepše mogoče. Cene ako najbolj mogoče zmerne. — Ker sem edini Slovenec na tem Marketu, se nadejam, da me kaj pogosto obiščete. Se priporočam vsem slovenskim in hrvaškim gospodinjam. MR. MARTIN FRANK E. 105 ST. CLAIR MARKET — STAND 3435

OGLASAJTE V ENAKOPRAVNOSTI

PIKNIK PIKNIK — priredi — SLOV. SAM. POD. DRUŠTVO ŽUŽEMBERK dne 11. julija 1920 NA OBERMANOVH FARMAH Stop 126 1/2 Shore Line. Kjer bo mnogo va žejen in lačen želodec. Za licitacijo bo velik janc in še več drugih lepih reči. Zatorej so bavljeni vsi prijatelji Žužemberčanov, Ribničan bo pa igral. Torej za obilo vdeležbo se priporoča Pripravljajni Odbor....

TEL. O. S. PRINCETON 2993 R. THE SLOVENIAN NATIONAL HOME CO. CLEVELAND, O. GLAVNICA \$150.000.00. Predsednik FRANK SOMRAK, 5800 Prosser Ave. — Podpredsednik: FRANK ZORIC, 6217 St. Clair Ave.; Tajnik: ERAZEM GORSHE, 5409 St. Clair Ave. Blagajnik: FRANK BUTALA, 6410 St. Clair Ave. — NAJZORN ODBOR: Frank Budič, John Centa, Rosie Mayers, Jacob Luznar. — FINANČNI IN GOSPODARSKI ODBOR: — John Marn, Jernej Znidaršič, John Znidaršič, Josip Terbižan. — STAVBENI ODBOR: Matt. Satković, Andrej Bogatai, Edward Braniseli. URADNE URE TAJNIKA SO: vsaki torek, sredo in petek, od 7. do 8:30 zvečer in ob sobotah od 2. do 3. ure popoldne. — Vse denarne prispevke prejema pomožni tajnik in knjigovodja br. LUDVIK MEDVEDSEK ob zgoraj navedenih uradnih urah v S. N. Domu, soba št. 6.

Cela zaloga čevljev po tovarniških cenah!

Poslužite se te čudovite prilike in obujete celo vašo družino — zadovoljno se bo smehljala vaša denarnica in strah visokih cen bo izginil.

V zbirki so najnovejši kroji za moške, ženske, fante, dekleta in otroke. Resnična usnja — črna bela in rujava.

TOVARNIŠKE CENE! TOVARNIŠKE CENE!

JOHN DEBELJAK, 580 E. 152nd St. Telefon — Wood 132-K

Največja razprodaja čevljev

kjer si prihranite denar. CELA NAŠA ZALOGA MOSKIH IN ZENSKIH izvrstnih čevljev in oxfordov je znižana. Ničesar zadržanega. Vsak par čevljev v trgovini znižan! \$12—\$15 vrednosti — Razprodajna cena za \$9.85 \$9.00—\$11 vrednosti — Razprodajna cena za \$7.85 \$6.00—\$8.00 vrednosti — Razprodajna cena za \$5.85 Zapomnite si, da se to vrši le pri

THE ZAK BROS. CO. 6204 St. Clair Ave. kjer se dobi te vrednosti po tako nizkih cenah.

ZAHVALA KLUB DRUŠTEV SLOV. NAROD. DOMA in DIREKTORIJS S. N. DOMA se zahvaljujeta vsem vdeležencem "VELIKEGA SEMNJA"

za njih mnogoštevilen obisk, potem Mrs. Kristini Pirnat, Mary Peterko in Ani Pengov za krasne blazine, gospodičnami Mimi in Josie Milavec za lep namizni prt in prt za klavir, Mrs. Tereziji Zele za preskrbo danih dobitkov in sicer od tvrdke Nat'l Beding Co. ena žimnica in od tvrdke The Birkman Stove Co. peč na plin (hotplate), tema tvrdkama za ta darila, nadalje pečlarjema Jos. Štrukelj in Gregoriju Plesničarju za janca, katerega sta zdražila na pikniku dr. Slovenec in ga pripeljala na semenj S. N. Doma, kjer je bil zdražen za \$260.45 (v gotovini in listkih) pri kateri dražbi sta onadva ostala kupca, in za kozla, katerega sta onadva zdražila in podarila, kateri je donesl S. N. Domu pri prvi dražbi \$104.10 in pri drugi dražbi \$38.35, madalje Mr. Ignacu Slapniku za prekrasen cvetlični sopek, na katerem so cvetele dišeče smotke, ki je bil zdražen za \$293.09 potem Waterloo Klubu za obilno vdeležbo, godbi Bled za fino in neumorno igranje in popust pri računu, godbi Triglav za prijazno sodelovanje, pevskama gdc. Mimi in Josie Milavec za krasno petje. Pevskemu društvu Edinost in mešanemu zboru "Zarja" za umetne in mojstersko zadete napeve.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem za dobitke, dane v gotovini in blagu, vsem nabiralcem dobitkov in konečno vsem delavcem semnja, ki so s svojo izvanredno požrtvovalnostjo pripomogli do tako krasnega uspeha letošnjega semnja.

Če bomo tudi v bodoče vsi s tako vneto delali za S. N. Dom se bo v kratkem pričela dvigati krasna nova prepotrebna stavba.

Še enkrat izreka najprisrčnejšo zahvalo vsem! ODBOR KLUBA DRUŠTEV S. N. DOMA in DIREKTORIJS SLOV. NAR. DOMA.

VABILO NA RAZVITJE ZASTAVE in 10-LETNICO

— obstanka društva — "Zavedni Sosedje" št. 158 S. N. P. J. v Jugoslovanskem Narodnem domu v Euclid, Ohio. v nedeljo 11. julija 1920 ob 2. uri popoldne.

- SPORED: 1. Zbiranje domačih društev "Zavedni Sosedje" št. 158 S. N. P. J. in "Slovenski Dom" št. 6. S. D. Z. točno ob 12. uri popoldne v Jug. Nar. Domu. 2. Odkorakanje domačih društev točno ob pol 1. uri popoldne na čelu slovenske godbe "Triglav" na stop 126 Shore Line, kjer sprejemno došla društva, katera so se odzvala k razvitju zastave. 3. K sprejemu društev zaigra godba "Triglav" slovensko koračnico "Naprej zastava Slave". 4. Po sprejemu došlih društev skupno odkorakamo v Jug. Nar. Dom, kjer se vrši razvitje zastave. 5. Pozdravni govor predsednika. 6. Oktet "Karp" zapoje "Pozdrav" (F. Ferjančič). 7. Razvitje zastave, govor razviteljice in razvitelja. 8. Naraščaj mladih deklic okteta "Karp" zapoje: "Vprašaj, čmu da sem Slovenka" (po češkem napevu). 9. Pobratstvo zastave. 10. Nastop govornika bratskih društev. 11. Zapoje pev. dr. "Edinost" "Sdaj" (Jakob Aljaž). 12. Zapoje pev. dr. "Prosvjeta" "Hrvatskoj" (Vilko Novak). 13. Mešan zbor okteta "Karp" zapoje "Na planine", (P. Hugolin Sattner). 14. Prosta zabava in srečolov. Za obilno vdeležbo se priporoča ODBOR.

LOKALNE NOVICE.

—Onemu, ki nas vprašuje, kdaj je bila ustanovljena prva stalna angleška naselbina v Ameriki, odgovorjamo sledeče: Prva stalna angleška naselbina v Ameriki je bila ustanovljena v l. -607. v Jamestownu, Virginia. Trgovska korporacija pod imenom "The London Company" je poslala ljudi iz Angleške v Ameriko, in to so bili prvi, ki so ustanovili stalno naselbino. Prva skupščina, to je postavljala, zastopana od zastopnikov ljudstva, je bila zbrana v Ameriki na dan 30. julija 1619. — V času revolucije v 1776. je obstajalo tri najstarejša kolonija, ki so se nazivale: kraljeve, lastniške in uradno pooblašene kolonije. Prve so bile: New Hampshire, New York, New Jersey, North Carolina, South Carolina in Georgia; druge so bile: Pennsylvania, Delaware in Maryland; in zadnje Massachusetts, Rhode Island in Connecticut.

—Včeraj je praznoval John D. Rockefeller svoj 81. rojstni dan. Ni dovolil, da bi se obhajale kake posebne ceremonije. — Rockefeller je bil rojen dne 8. julija 1839. kot sin kmeta v Richford. Ko je bil star trinajst let, je prišel v Cleveland. Tu je hodil v šolo do šestnajstega leta, torej samo 3 leta. Nato je šel delat kot pisar in knjigovodja. Njegov zaslužek je bil mesečno po \$12.50. — Hm, danes pa je multimilijoner.

—Devet let star deček, Robert Davis, je utonil na obrežju Lakewooda, kjer se je kopal s svojo desetletno sestrico Ruth. Oba je zadel močan val, in pričela sta klicati na pomoč, čeravno sta bila dobra plavca. Prišel je drugi val, pomoč je prišla, toda bilo je nemogoče dobiti v roke Roberta, ki je izgubil življenje v valovih.

—George Williams iz Kenta je prišel v Cleveland. Njegov možiček je, kajti ženka mu je ušla že četrti dan po poroki. Na dan 20. junija sta se poročila, toda čez štiri dni je že ušla. Tako žaluje nevestina mati, Mrs. S. M. Hrvati iz Ravene, Ohio. Clevelandska policija je prošena, da mu izsledijo ljubo ženo; sam pa čaka v Clevelandu hotelu.

—Pred avtomobil je skočil 10-letni Feliks Bepir iz 1922 Lakeside ceste. Pri padcu se je pobil po glavi, zakar so ga prepeljali v Lakeside bolnišnico. Zdravniki pravijo, da ima razbito črepijo. Voznika je policija oprostila.

—Nič ni od zadaj, gospod, nam mili rojak — brez imena. Nismo se dotaknili ne bratov Srbov v kakem članku v številki 158., to je v torkovi izdaji, ampak prav na ljubo takim rojakom, kot ste vi, smo priobčili "Ameriško poročilo o položaju na Koroškem". — Gospod "brez imena", nič ne hvalisamo "nemško-austrijo", ampak hoteli smo le pokazati vsem, kake informacije dobivajo ameriški poročevalci. Mi smo zapisali "Ameriško poročilo...". In to, gospod "brez imena", to ni bil članek, ampak samo preštava iz clevelandskega jutranjega lista. Da pa je ta list dobil tako poročilo, tega mi ne moremo zabraniti, ampak bi morebiti lahko pomagali, če bi se obrnili na sedanjo srbsko vlado, da naj daje boljša poročila v javnost, da jih ne bodo njihovi sosedi opravljali pred vsem svetom. Če vidimo, da se godi krivica našemu narodu, potem menda tudi lahko povemo, kaj njegovi sosedi narodi govorijo o njem. Prosimo vas, da še enkrat prečitate tisto poročilo in ga ne zamenjate z uredniškim člankom. — Prosimo vas, uljudno je tudi, da podpisete vaše ime, kadar pišete kaj podobnega. Pismo pa se frankira z dvocentno znamko, ker na "straf" pišejo le še razžaljena starokrajska dekleta, če so "zelo, zelo" jezna. — Pa da ste zdravi!

—Dva roparja sta napadla starega nabiralca cunj, N. Kramerja, ter mu vzela \$12.75. Napadla sta ga blizu 131. vzhodne ceste. Zavičeka sta ga v neko šupo, kjer sta ga natolkla s kladivom, mu vzela denar in zbežala. N. Kramer je star 66 let.

—Nočni razbijalci varnostnih blagajn so oropali v sredo zvečer na 207 Superior cesti pisarno tesarske unije, ter odnesli dva tisoč dolarjev. Razstrelili so dve blagajni.

J. R. Z. v Collinwoodu pozivlja, da se vdeležite seje v petek zvečer ob pol osmi uri v Kuncičevi dvorani. Lepo se vsi prošijo, da pridejo na to sejo, ker se bo ukrenilo glede nameravnega piknika.

—Pozor delničarji Slovenske Delavske Zadruga v Collinwoodu. Tem potem se vam naznanja, da se vrši delniška seja v soboto zvečer, to je 10. julija, v Slovenskem domu. Zapomnite si, to je glavna delniška seja, in ker so zelo važne stvari na dnevnem redu, se vas pozivlja, da se gotovo vdeležite te seje.

—O neznanem moškemu, o katerem smo poročali še včeraj, ki je bil ubit na Quincey in 93. vzhodni cesti, se je izvedelo, da se piše Samuel Murano. Policija sodi, da je to delo črne roke, ki ga je zasledovala sem iz Pittsburgha.

—S katero ženo bi radi govorili, je vprašal sodnik Silbert Sam Martina iz hiše 711 na Berg cesti, kateri je bil baš postavljen pod varščino tisoč dolarjev radi dvoženstva. — Pa jo je pokazal s prstom. "O, to je žena, številka 2." je dejal sodnik, ko je žena številka 1 kar odšla, ne da bo rekla besedo.

—V Clevelandu se je razveselilo včeraj petnajst trgovcev, ko so zvedeli novico, da lahko sedaj na svojo roko pošiljajo blago v Rusijo. Električne, železniške in tovarniške potrebščine se zahtevajo od ruskih trgovcev. No, sedaj bodo lahko pošiljali.

—Tomaž Pavensič in Henry Rak iz 1616 39. vzhodna cesta, sta bila včeraj jutraj oba povožena od avtomobila nekje v bližini 39. ceste in St. Clair. Prvi je takoj umrl, ko je drugi dobil težke poškodbe. Prvi je bil zaposlen pri American Steel and Wire Co. Policija je aretirala J. Silvestro iz 1898 Penrose ceste v East Clevelandu, ki je obdolžen ubijavstva. On pa zanikuje obtožbo.

—Nočno poučevanje v Western Reserve University se bo vpeljalo. Vodja šole še ni gotov, če se vpeljejo ti nočni kurzi že v mesecem septembrom, toda gotov je, da kmalu pozneje. Predsednik fakultete je rekel: "Mi smo že dolgo časa mislili na to, da mesto Cleveland potrebuje nočno poučevanje na univerzi, kajti mnogo jih je, ki izdelajo High School ali pa College, pa potem ne morejo nadaljevati svojih študij radi denarnih ali drugih pogrškov. Sten pa bo ustrezno tudi vsem enakim dijakom."

—Članom dr. Mir št. 142 S. N. P. J. se naznanja, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se naše društvo vdeleži korporativno razvija zaveste društva Zavezni Sosedje, številka 158 S. N. P. J. v Nottinghamu, Ohio. Slavnost se vrši na dan 11. julija. Zbirališče v Slovenskem domu na Holmes Ave., točno ob pol ene ure opoldne. Glavno zbirališče na Stop 126 Shore Line, ob eni uri popoldne. Člani, opošteвайте sklep seje in bodite na mestu v določenem času.

ANGLEŠKI PREMOGARJI ZA IRSKO IN BOLJŠEVIKE.

Leamington, Anglija. — Premogarska federacija, ki zboruje sedaj v tem mestu, je izdelala rezolucijo, v kateri pozivlja angleško vlado, da naj takoj odklopi čete iz Irske in preneha s pošiljanjem materiala vsem boljševiskim sovražnikom. Ako bi vlada tega ne storila, gre vsa federacija na generalni štrajk. Pri teh volitvah je bil samo en glas, ki je bil nasproten tej rezoluciji.

POLITIČNA KRIZA NA KITAJSKEM.

Peking, 8. julija. — Kitajska politična kriza se bliža svojemu vrhuncu. Včeraj se je zvedelo, da je Tuan Chi Jui zaukazal, da naj dve diviziji zastražijo železnico, ki vodi v Peking. Panika se je postala splošna v mestu. Bogatejši Kitajci so se preselili v hotele, najrajši pa so za vsako ceno kupili sobe, ki se nahajajo v poslopih, kjer so tujezemski poslaniki. Drugi so zopet na vlakih, ki zapuščajo mesto.

KAKO JE TREBA VZGOJITI OTROKE?

Pretežni del delavstva ni še dosti zrel, da bi se mogel sprijazniti s socialističnim vprašanjem na zgorajstavljenem vprašanju. Predvsem pa so naše duševno izmučene ženske, ki se branijo udeležiti se praktične izvedbe teh stremeljenj in principjev. — Kljub temu pa je popolna zmaga v oprostilnem boju proletarcev brez pripomoči žensk nemogoča.

Ker more biti oproščanje delavskega naroda edinole samozavestno delo delavcev samih, je tudi njih naloga, najti sredstva in pota, kako vzeti v roke oproščanje proletarijata iz njegovega duševnega suženjstva, ter s tem tudi oproščanje celoga človeštva. Da se razširi temeljne resnice, jih mora delavski narod najprej razumeti.

Prva dolžnost je posvetiti se z vso vneto vzgoji otrok. — Ker se poslužujejo šole kot najbolj uspešnega sredstva, vzgaja kapital naše otroke za hlapce cerkve ali pa države, to je kapitala.

Državnomošćanska vzgojna metoda zastruplja naše otroke že od mladih nog z navadami, ki so za suženjstvo neobhodno potrebne. Ne vzgaja mož in žensk, ki zamorejo prosto in samostojno misliti ter ljubiti resnico in pravico.

Radi bi imeli generacijo nesamostojnih ljudi, orodje tiranstva, ki ne more živeti v resnici in splošni človeški solidarnosti. Naša prva dolžnost je vsled tega odtegniti svoje otroke hlapčevskemu vplivu cerkve. Nuditi jim moramo možnosti, da vzrastejo v proste in misleče ljudi. Da se razvijejo otroci v zaželjeni smeri, jih je treba staviti v položaj, da si lahko stvorijo neodvisno sodbo glede različnih problemov človeškega življenja. Zato je treba otroku v naravi in knjigah vse tako razlagati kot je v resnici. Razlaga bi ne smela biti nikdar prepojena s predsodki. Da pa se vzgoji otroka na tak način, je treba, da se tudi starši sami malo bolj počajo z vzgojnimi vprašanji ter zaupajo svoje otroke svobodnimiselnim nedeljskim šolam.

Prosta in srečna mladost je ideal takih šol in le s pomočjo tega ideala je mogoče proizvesti prosto in srečno človeštvo.

Ženske morajo končno priti do spoznanja, da bo le mladina, vzgojena v tem smislu, zamogla izvojevati zmago v oprostilnem boju proletarijata ter oprostiti človeštvo, današnjega sužnja kapitala, jarma, v katerem je vprežen v današnjih dneih.

NAZNANILO IN VABILO.

Pred kratkim časom so se snidli člani Slovenskega Socialističnega kluba št. 49 in so zopet izvolili odbor, ki bo nadaljeval z delom v prid delavstva. (Pripomba) Klub št. 49 bo sedaj deloval po načrtu Jugoslovanske Socialistične Zveze. Zatorej ste vabljeni vsi Slovenci in Slovenke, da pristopite v naš klub, vi vsi, ki ste naprednega mišljenja in kateri odpravate načrte socializma! Vaša dolžnost, kot delavci je, da pridete na sejo in da postanete član ali članica tega kluba. Vi veste, da je v združenju moč in čimveč nas bo tem bližje naših ciljev bomo in čim močnejši smo tem preje bomo premagali kapitalizem. Naš klub ima seje vsak prvi in tretji petek v mesecu v dvorani poznanega rojaka Jos. Kunciča na Waterloo Rd. Collinwood. Torej na svidenje na 16. julija.

Tajnik.

PARNIK CUNARD PAROBRODNE CRTE

"ITALIA"
odplove proti TRSTU
31. julija
Cena \$100 — in \$5.00 vojne davka.
Pridite po listke v naš urad nemudoma.

ZUPNICK & CO.

Tujezemska Menjalnica in Parobrodna agencija
6024 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.
(160-66)

MALI OGLASI

ZANESLJIV GROCERIJSKI POMOČNIK za razvažanje grocerije, dobi delo takoj. Stalno delo, dobra plača. Zglasi naj se na 667 E. 152nd St. (?)

DOBRA KUCHARICA se sprejme takoj v restavracijo. Samo zmognim se je zglasiti. Dobra plača. Poizve se pri Jos. Milavec, 6110 St. Clair Ave.

DVE HIŠI NAPRODAJ. Hiša s 7 sobami, na E. 63. cesti. Fornez, kopalnice; cena \$4,500; Hiša za 2 družini na E. 68. cesti Velik lot; kopalnice, cena \$6800. Takoj se plača \$4000 drugo po dogovoru. Poizve se na 1087 E. 64th St. od 5 do 8. ure zvečer. Vprašajte za Fr. Meh. (150-62.)

KUPITE HIŠO za 5 družin. — Dve najboljši hiši na 67. cesti, prebarvane lansko leto in ravnokar prepapirane. Klet s plinom in pralnimi škafi, velika podstreha, dobra investacija. Cena lastnika \$11,000 — 1/2 v gotovini. Zglasite se ob večerih Burns, 547 E. 108 St. severno. (160-61-62)

ŠIŠE SE 3 sobe za majhno družino, med 55. in 79. cesto. Poudar naj se oddajo v upravnishtvu Enakopravnosti do 1. avgusta. (160-61-62)

KATERA VAM UGAJA? Hiša 12 sob, garaž, furnez, električni; rent \$110; cena samo \$10,800 — \$5,000 takoj.

Hiša 13 sob, trgovina, garaž, furnez; rent \$110; Cena \$10,600 \$5,000 takoj.

Hiša zidana, 32 sob, cena \$26,000.

2 hiši na enem lotu 20 sob, cena \$15,500.

Hiša 8 sob, vse moderno, — cena \$8,500.

Hiša 11 sob, 2 družine, cena \$6,700.

Hiša 12 sob, 2 družini — cena \$8,500.

Hiša v Collinwoodu, 12 sob, nova, \$8,500.

Imam še več drugih. Oglasite se na
6508 ST. CLAIR AVE.
ali
1105 E. 74th St.
(159-169)

Moški za Baterijo

Izdolovanje baterij je prva industrija sedanje dobe.
TEŽAKI
GRID CASTERS
PASTERS
PLATE BURRESS
PACKERS
INSPECTORS
— in —
MILLWRIGHTS
Najvišje plače za neizvežbane delavce.

AMERICAN EVER READY WORKS.

WEST 117th & BEREA RD.
REZILCI in BRUSILCI
Tudi preiejšnje število
NEIZVEŽBANIH MOSKI, ki so voljni delavci in se želijo izučiti. Dobra plača med večbanjem.

Zglasite se v uradu med 9. uro zjutraj in 5. uro popoldne.

H. M. Kramer

1825 EAST 21ST ST.
157-161.
AKO GREŠ PO ST. CLAIRJU, NE POZABI obiskat FRANKA, kjer te pošteno postreže in sprejme po domače. Na razpolago imam raznovrstne neopojne pijače, izvrstne kvalitete smotk. Posebnost za toplejše vreme — SLADOLED — Vse to dobiš pri dobro znanem rojaku FRANK KUNSTELJU 6117 St. Clair Ave.

LOT NAPRODAJ. Velikost 40x150 s šendo 12x18 na Halle Ave. Cena po dogovoru. Lastnik Louis Gliha, 15519 Saranac Rd. Collinwood, O. (159-61.)

HIŠE NAPRODAJ. Nove hiše po 8 ali 10 sob, za dve družini; vse moderno urejeno; kopalnice, furnez, električni. Cene tem hišam so od \$6,000 do \$8,500, gotovine \$2,000.

Nove hiše za eno družino po 6 sob, kopalnice, fornez, električni, gotovine samo \$1,000. Prodajamo tudi farme vseh velikosti, kakor tudi lote na lahka odplačila.

Vprašajte na
15813 Waterloo Road.
pri
J. KRALL in D. STAKICH
(160-166)

NAZNANILO. Naznanjam članom dr. Carniola Tent 1288 The Maccabees, da sem se preselil iz 6110 St. Clair Ave. na 1152 E. 61st St. to je v ozadju Mrs. Mihelčičeve hiše. Prosim cenjeno članstvo, da to vpošteva.

John Tavčar, tajnik.
1152 E. 61st St.

ISCE SE MLAD FANT za delo v mlekariji; oglasi naj se pri — 1166 E. 60 St. (162)

A Vacation Trip That Satisfies
THE summertime will soon be here and with it the joy of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes. D. & C. a Service Guarantee. Daily Service May 1st between Detroit and Buffalo. Leave 6:00 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. MACKINAC ISLAND Service June 14th to Sept. 14th. 3 trips per week. June 14th to July 1st. July 1st to Sept. 14th. 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo Use Your Rail Ticket. Send 2c Stamp for Illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, P. O. Box 100, Detroit, Mich. DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO. A. A. SCHANTZ, President and General Manager. J. T. MCMEILAN, Vice-President.

LIBERTY BONDI IN VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE.
Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljivi prekupčevalci, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal deveta cesta in Euclid ave., nad Singer Sewing Machine Co. Odprto do 6. ure zvečer.

OBJAVA CELI JAVNOSTI DR. EARL S. SNYDER.

— je odprl —
PRVE VRSTE ZOBOZDRAVNIŠKI URAD na 6400 ST. CLAIR AVE.

Vsi, ki potrebujete zobozdravniške pomoči, boste storiili previden korak, ako se najpreje posvetujete z menoj, kajti moje cene so zmerne in vse delo jamčeno.

PREISKAVE ZOBOVJA BREZPLAČNE. Govorimo slovensko.

Uradne ure: od 9. ure zjutraj do 12. opoldne, od 1. popoldne do 8. ure zvečer. Ob nedeljah samo po dogovoru.

Katerikoli gumijasti obroč.
10 in 15% nižje nego regularna cena
Samo ta teden!
Garantirani za od 5,500 do 7,000 milj.
LEX TIRE STORE
6013 St. Clair Ave.

Poraz visokih življenskih cen.

Največje trgovsko gibanje, ki vas hoče podpirati v boju napram visokim cenam. Mi vam nudimo lepše spomladanske in letne obleke po nižjih cenah nego se prodajajo ostanki na jesen, in katere nosite skozi celo poletje. Mi prodajamo pošteno, in vas ne skušamo preslepiti, temveč vam damo za vaš denar več nego morete dobiti kje drugje. To bo razprodaja izmed razprodaj. Vse blago v trgovini je znižano. Ne čakajte — PRIDITE OB PRAVEM ČASU — vse za moške, ženske ali otroke, za praznik ali vsakdanjo uporabo, se bo prodajalo po grozno nizkih cenah. To velja samo za par dni. Zaradi tega nismo določili nikakega zaključnega dneva, ker vas nočemo razočarati.

Otročje obleke Moške delavne srajce, Dry goods
Ženska krila Moške spodnje obleke

ČEVLJI.
Popolnoma bom zaključil prodajo čevljev, ker bom končal s tem oddelkom. Moški, deški in otročji čevlji se bodo prodajali nižje nego po nakupni ceni.

Ženske spodnje obleke
Obleke iz bombaževine \$1.50 in \$2.00 vrednosti
Ženske nogavice. ŽENSKÉ SVILENE BLUZE POSEBNI ŠPECIJALI.
85c
COLLINWOOD CENTER BARGAIN STORE
795 EAST 152nd STREET
Tako je poleg Fisherjeve trgovine.